

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 23.12.2013r. Skarb Państwa reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa wnosił o :

1) uznanie umowy podziału majątku wspólnego dotychczas objętego ustawową wspólnością majątkową zawartej pomiędzy pozwaną B. P. a jej mężem A. P. w dniu 11.12.2012 r. w formie aktu notarialnego (repertorium A nr 539/2012) sporządzonego, przed notariuszem A. U. w Kancelarii Notarialnej przy ul. 19 stycznia 4 w B., na mocy której pozwanej B. P. przyznano:

a. samodzielny lokal mieszkalny, stanowiący odrębną nieruchomość oznaczoną numerem 5 (pięć), położony na drugim piętrze - trzeciej kondygnacji w budynku wielomieszkaniowym numer (...) przy ulicy (...) w B., składający się z trzech pokoi, kuchni, łazienki, ubikacji, przedpokoju oraz przynależnej komórki o łącznej powierzchni użytkowej 70, 18 m² (siedemdziesiąt i osiemnaście setnych metra kwadratowego), dla którego Sąd Rejonowy V Wydział Ksiąg Wieczystych w B. prowadzi księgę wieczystą nr (...),

b. samochód osobowy marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...), o numerze VIN: (...),

Ponadto wnosił o uznanie za bezskuteczną wobec powoda Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w B., w zakresie wierzytelności publicznoprawnych, przysługujących mu wobec A. P. z tytułu zaległości podatkowych w podatku od towarów i usług, w podatku dochodowym w wysokości 19 % pobieranym od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów ewidencjonowanych objętych tytułami wykonawczymi SM (...), SM (...), SM (...), SM (...), SM (...), SM (...), SM 6/382/13, SM (...), SM (...), SM (...) które to zaległości na dzień 12 września 2013 r. wynoszą kwotę 190.193,00 zł w zakresie należności głównej wraz z przysługującymi kosztami egzekucyjnymi oraz odsetkami naliczonymi jak od zobowiązań podatkowych od dnia wymagalności do dnia zapłaty,

2) ustanowienie, na podstawie art. 730 § 1 oraz art. 755 § 1 pkt 2 kodeksu postępowania cywilnego, zabezpieczenia żądania objętego wniesionym powództwem poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania wyżej opisanej nieruchomości oraz ustanowienie zakazu zbywania wyżej opisanego pojazdu;

3) przeprowadzenie rozprawy również pod nieobecność powoda.

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2014 roku Sąd Okręgowy ustanowił dla pozwanej pełnomocnika z urzędu . (**k.161**)

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 marca 2014 roku pełnomocnik pozwanej wnosił o oddalenie powództwa , oddalenie wniosku o zabezpieczenie powództwa , zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych .

W uzasadnieniu swojego stanowiska pełnomocnik pozwanej podnosił , że powód nie wykazał w żaden sposób , iż dłużnik dążył przedmiotową umową do tego by nie dopuścić do ściągnięcia długu z tego majątku . Pozwana przyznaje , że w dniu 11 grudnia 2012 roku dokonała z mężem umowy o podział majątku wspólnego. Wiedziała jedynie o tym , że na nieruchomości będącej przedmiotem tej umowy ustanowiona jest hipoteka przymusowa w wysokości 53.615,25 złotych na rzecz Naczelnika Urzędu Skarbowego w B. jako zabezpieczenie spłaty należności objętej tytułem wykonawczym SM (...) z dnia 17 sierpnia 2011 roku . W żaden sposób w ocenie pełnomocnika pozwanego nie mogło to krzywdzić przedmiotowego wierzyciela skoro dług zabezpieczony został hipoteką. Strony umowy nie miały zamiaru pokrzywdzenia wierzyciela , nie mogły mieć bowiem wiedzy w dacie sporządzania aktu , o tym , że powstaną kolejne zadłużenia.

Pozwana , otrzymując nieruchomość nie miała bowiem w ocenie pełnomocnika pozwanej wiedzy o sytuacji majątkowej swojego męża . Niewypłacalność dłużnika ma swoją podstawę w innych okolicznościach niż zawarcie przez niego i

pozwaną umowy podziału majątku wspólnego – o czym pozwana nie wiedziała w chwili zawierania przedmiotowej umowy .

(k.173-176)

Na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2014 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo .

Pełnomocnik powoda wnosił o zabezpieczenie dochodzonego w sprawie roszczenia przez ustanowienie zakazu obciążania i zbywania nieruchomości, cofnął wniosek o zabezpieczenie w zakresie zabezpieczenia pojazdu samochodowego .

Pełnomocnik pozwanej wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych .

(k.219)

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2014 roku Sąd dokonał zabezpieczenia powództwa poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości – lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość położonego w B. przy ulicy (...) o powierzchni ogólnej 70,18 m. kw. wraz z przynależnościami i udziałem w częściach wspólnych, mającą urządzoną w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Bełchatowie księgę wieczystą KW (...) i umorzył postępowanie w pozostałym zakresie .

(k.220)

Postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2014 roku Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił zażalenie pozwanej na w/w orzeczenie.

(k.257-259)

W imieniu powoda Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa nikt się nie stawił o terminie prawidłowo powiadomiony .

Ostatecznie na rozprawie w dniu 18 grudnia 2014 roku pełnomocnik pozwanej z urzędu zaś wnosił o jego oddalenie i zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu .

(k. 285, 286)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

B. P. i A. P. zawarli związek małżeński w dniu 12 kwietnia 1986 roku .

Wyrokiem rozwodowym wydanym w dniu 27 marca 2014 roku w sprawie sygn. akt I C 70/14 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim rozwiązał związek małżeński powódki B. P. i A. P. przez rozwód bez orzekania o winie .

Orzeczenie uprawomocniło się w dniu 18 kwietnia 2014 roku.

(**dowód:** odpis wyroku z dnia 27 marca 2014 roku w aktach o sygn. akt I C 70/14 w załączeniu **k.26**)

Pozwany od 2006 roku prowadził działalność gospodarczą – zakład remontowo-budowlany , powódka nie pracowała zawodowo w czasie trwania związku stron .Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej powstało wiele zadłużeń , a mianowicie w Urzędzie Skarbowym w B. i w bankach .

Stosunki małżeńskie B. P. i A. P. zaczęły się pogarszać od 2007 roku, powódka powzięła informację o tym , że pozwany ją zdradza. Do 2010 roku małżonkowie wspólnie się rozliczali . Pozwany w sprawach finansowych był „skryty” chociaż w 2012 roku powódka zaczęła podejrzewać pozwanego o to , że ma problemy finansowe. Do domu stron zaczęła docierać korespondencja z urzędu skarbowego .

W sierpniu 2013 roku pozwany wyprowadził się z domu stron .

(**dowód:** zeznania pozwanej, nagranie min. 00:03:11- 00:13:49 płyta **k- 274** , protokół skrócony **k. 271 v.,272**, zeznania świadka M. P. 00:16:51- 00:23:12 płyta **k- 274** , protokół skrócony **k.272,272 v.**, zeznania świadka P. P. 00:23:49-00:30:29 płyta **k. 274** , protokół skrócony **k.272 v.,273** , zeznania świadka A. P. 00:01:26- 00:20:22 płyta **k.286** , protokół skrócony **k.283v.,284**)

W związku z nieuregulowaniem zobowiązań zadeklarowanych w deklaracjach dla podatku od towarów i usług (...) -7, w zeznaniach o wysokości osiągniętego dochodu w latach podatkowych 2010, 2011 i 2012 A. P. posiada zaległości podatkowe, których łączna kwota w zakresie należności głównej na dzień 12 września 2013 r. wynosi 220.601,60 złotych plus należne odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne i koszty upomnienia.

Należności objęte tytułem wykonawczym SM (...) z dnia 18 sierpnia 2011 r. w wysokości 30.408,61 zł zabezpieczone zostały hipotecznie przed zawarciem umowy wyłączającej wspólność majątkową małżeńską oraz dokonującej podziału majątku.

W związku z nie wywiązaniem się podatnika z obowiązku zapłaty zadeklarowanych zobowiązań podatkowych zostały wystawione tytuły wykonawcze. Egzekucja administracyjna została wszczęta zgodnie z treścią art. 26 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W dniu 13.09.2011 r. organ egzekucyjny dokonał zajęcia prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność z rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w S. na podstawie zawiadomienia nr EA/721/642/4859/11/Zł z dnia 7.09.2011 r. Korespondencja skierowana do obowiązanego została odebrana w dniu 13.09.2011 r.

W odpowiedzi na zawiadomienie Bank poinformował, iż na rachunku bankowym dłużnika P. A. wystąpił zbieg egzekucji administracyjnej z sądową. Zawiadomieniem z dnia 30.12.2011 r. nr (...) dokonano w dniu 5.01.2012 r. zajęcia prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność pieniężną z tytułu wykonywanych prac montażowo - remontowych w (...) S.A. z siedzibą w B.. Korespondencja skierowana do zobowiązanego została odebrana przez żonę dłużnika w dniu 5.01.2012 r. W odpowiedzi na zawiadomienie uzyskano informację, iż A. P. nie posiada jakichkolwiek wierzytelności z tytułu wykonywanych prac na rzecz (...) S.A.

Zawiadomieniem z dnia 4.09.2012 r. nr EA/721-991- (...) -ZI dokonano w dniu 10.09.2012 r. zajęcia prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność z rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w K.. Zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego potwierdziła B. P. w dniu 10.09.2012 r. Bank poinformował, iż brak środków pieniężnych stanowi przeszkodę w realizacji zajęcia egzekucyjnego, ponadto na rachunku wystąpił zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej .

W oparciu o tytuł wykonawczy nr SM (...) (sprawa (...)) dokonano zajęcia prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność z rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w S. (zawiadomienie nr EA/721-1277-12194/12-Z1 z dnia 20.11.2012 r.). Zawiadomienie o zajęciu Bank odebrał w dniu 27.11.2012 r., korespondencja skierowana do zobowiązanego **została** odebrana **w dniu 26.11.2012 r. przez żonę zobowiązanego**. Bank poinformował, iż na rachunku bankowym dłużnika P. A. wystąpił zbieg egzekucji administracyjnej z sądową.

Zawiadomieniem nr EA/721 -1278/12193/12-ZI z dnia 20.11.2012 r. organ egzekucyjny dokonał zajęcia prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność z rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A z siedzibą w K.. W dniu 27.11.2012 r. dłużnik zajętej wierzytelności potwierdził odbiór zawiadomienia o zajęciu prawa majątkowego. Korespondencja skierowana do zobowiązanego **została** odebrana **w dniu 26.11.2012 r. przez pozwaną**. Bank poinformował, iż brak środków pieniężnych stanowi przeszkodę w realizacji zajęcia egzekucyjnego, ponadto na rachunku wystąpił zbieg egzekucji sądowej z administracyjną.

Organ egzekucyjny przesłał do Banku (...) S. A. z siedzibą w W. jak również do zobowiązanego wraz z odpisami tytułów wykonawczych zawiadomienie nr EA/721-148-71J/I3-Z1 z dnia 29.01.2013 r. o zajęciu prawa majątkowego

stanowiącego wierzycelność z rachunku bankowego. Zawiadomienie o zajęciu Bank odebrał w dniu 4.02.2013 r., korespondencja skierowana do obowiązanego została odebrana w dniu 1.02.2012 r. przez pozwaną. Z pisma banku wynika, iż nie prowadzi rachunku bankowego dla dłużnika A. P..

A. P. jest współwłaścicielem nieruchomości - lokalu mieszkalnego położonego w B. przy ul. (...). W związku z powyższym, celem zabezpieczenia należności Skarbu Państwa, organ egzekucyjny wnioskiem z dnia 17.12.2012 r. wniósł o wpis hipoteki przymusowej na w/w nieruchomości. Sąd Rejonowy w Bełchatowie postanowieniem z dnia 14.01.2013 r. w sprawie sygn. akt Dz. Kw 8625/12 oddalił wniosek Naczelnika Urzędu Skarbowego z uwagi na fakt, iż nastąpiła zmiana w prawie własności nieruchomości.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż załączone tytuły wykonawcze umożliwiały wpis hipoteki jedynie na majątku dłużnika oraz majątku objętym wspólnością ustawową dłużnika i jego żony B. P.. Z chwilą ustanowienia rozdzielności majątkowej i podziału majątku wspólnego, nieruchomość została przekazana do majątku osobistego B. P.. W dniu 07.01.2013 r. do (...) wpłynął akt notarialny, którym zawarta została umowa majątkowa małżeńska oraz umowa o podział majątku wspólnego.

A. P. na podstawie umowy o podział majątku wspólnego z dnia 11.12.2012 r. sporządzonej w formie aktu notarialnego Rep. A - (...) zbył na rzecz swojej żony B. P.:

- samodzielny lokal mieszkalny numer (...), położony w B. przy ulicy (...) o wartości 130.000,00 zł, dla której Sąd Rejonowy w Bełchatowie prowadzi księgę wieczystą Kw. Nr (...),
- połowę jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunkach OFE,
 - samochód osobowy marki N. (...) o wartości 8.000 zł.

Łączna wartość zbytych na rzecz żony ruchomości zgodnie z aktem notarialnym wynosi 8.000,00 zł.

Egzekucja wobec dłużnika prowadzona jest również przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bełchatowie T. H.. Majątek ruchomy w postaci samochodu marki B. (...) o nr rej (...) został sprzedany w drodze licytacji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Radomsku R. T.. Wszystkie podejmowane dotychczas czynności jednoznacznie przesądzą o tym, iż dotychczasowa egzekucja jest nieskuteczna. Pozwany wskazuje, iż jak wynika z informacji uzyskanej w Starostwie Powiatowym w B. dłużnik jest współwłaścicielem 1/16 gruntów rolnych o pow. 6 ha i 5600 m², jednak w ocenie powoda nie niweczy to jego prawa do wystąpienia z żądaniem uznania czynności prawnej za bezskuteczną. Jest wysoce prawdopodobne, iż na udział 1/16 nie znajdzie się nabywca, a nawet jeśli zostałyby zbyty, to jego wartość z pewnością nie doprowadzi do zaspokojenia wierzycelności Skarbu Państwa- Naczelnika Urzędu Skarbowego w B.. Wskazać należy, iż wierzyciel musi ponieść wysokie koszty związane z egzekucją z przedmiotowego udziału, zatem w sytuacji gdy jego zbycie jest niepewne, czynność ta jest pozbawiona uzasadnienia ekonomicznego.

(**dowody** : tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 12.11.2012r., tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 30.11.2012r., tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 30.11.2012r., tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 30.11.2012r., tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 30.11.2012r., tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 30.11.2012r., tytuł wykonawczy SM 6/382/13 z dnia 21.02.2013r., tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 16.05.2013r., tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 10.06.2013r., tytuł wykonawczy SM (...) z dnia 10.06.2013r., uwierzytelnione kserokopie listy zaległości wraz z odsetkami liczonymi na dzień 12.09.2013 roku i na dzień 7.10.2013r., umowa z dnia 11 grudnia 2012 roku Rep. A 539/2012 zawarta przed notariuszem A. U. , wydruk z KW (...), uwierzytelniona kserokopia protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego z dnia 27 sierpnia 2012 roku , uwierzytelniona kserokopia pisma Starostwa Powiatowego w B. dotycząca posiadanych pojazdów z dnia 26 czerwca 2013 roku **k.16-152** , zeznania pozwanej, nagranie min. 00:03:11- 00:13:49 płyta **k-274** , protokół skrócony **k. 271 v.,272** , zeznania świadka A. P. 00:01:26- 00:20:22 płyta **k.286** , protokół skrócony **k.283v.,284**)

Przed Sądem Rejonowym w Belchatowie toczyło się postępowanie w postępowaniu nakazowym w sprawie z oskarżenia publicznego Urzędu Skarbowego w B. przeciwko A. P. o wykroczenie skarbowe z art.56 § 3 kks w zw. z art.6 § 2 kks oskarżonemu o to , że nie dopełnił obowiązku zawiadomienia o zmianie danych w złożonej deklaracji VAT -7 K za I kwartał i II kwartał 2013 roku i naraził na uszczuplenie w podatku od towarów i usług w łącznej kwocie 5688 złotych .

Wyrokiem nakazowym z dnia 6 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy w Belchatowie przyjął , że na podstawie zebranych dowodów okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości i wymierzył A. P. na podstawie art.56 § 3 kks karę grzywny w kwocie 400 złotych .

(**dowód** : wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Belchatowie II Wydziału Karnego **k.71, 72** w aktach o sygn. II W 934/14 w załączeniu)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dowodów , a w szczególności dokumentów załączonych do akt sprawy przez stronę powodową , tj. tytułów wykonawczych SM , uwierzytelnionych kserokopii list zaległości wraz z odsetkami liczonymi na dzień 12.09.2013 roku i na dzień 7.10.2013r., umowy z dnia 11 grudnia 2012 roku Rep. A 539/2012 zawartej przed notariuszem A. U. , wydruku z KW (...), uwierzytelnionej kserokopii protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego z dnia 27 sierpnia 2012 roku , uwierzytelnionej kserokopii pisma Starostwa Powiatowego w B. , załączonych akt Sądu Rejonowego w Belchatowie II Wydziału Karnego o sygn. II W 934/14 , wyroku rozwodowego z dnia 27 marca 2014 roku w aktach o sygn. akt I C 70/14 Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim .

Zebrany w sprawie materiał dowodowy świadczy o tym , że pozwana B. P. w dacie zawierania umowy z dnia 11 grudnia 2012 roku była żoną dłużnika A. P. – osoba bliską w rozumieniu art. 527 §3 k.c. .

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd odmówił wiary twierdzeniom pozwanej co do okoliczności, iż o zadłużeniu męża dowiedziała się pod koniec grudnia 2012 roku , a mianowicie po dacie sporządzenia umowy o podział majątku wspólnego z dnia 11.12.2012 r. w formie aktu notarialnego Rep. A - (...) na mocy której dłużnik A. P. zbył na rzecz swojej żony B. P. : samodzielny lokal mieszkalny numer (...), położony w B. przy ulicy (...) o wartości 130.000,00 zł, dla której Sąd Rejonowy w Belchatowie prowadzi księgę wieczystą Kw. Nr PT1 (...), połowę jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunkach OFE, samochód osobowy marki N. (...) o wartości 8.000 zł.

Pozwana bowiem zeznała , że podpisując akt notarialny – umowę o podział majątku wspólnego „ była świadoma albo nieświadoma” .

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pozwana miała świadomość co do zadłużenia A. P. bowiem korespondencja skierowana do zobowiązanego dotycząca zajęcia prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność z rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w S. (zawiadomienie nr EA/721-1277-12194/12-Z1 z dnia 20.11.2012 r.) została odebrana przez nią w dniu 26.11.2012 r. Bank poinformował, iż na rachunku bankowym dłużnika P. A. wystąpił zbieg egzekucji administracyjnej z sądową. Trudno w świetle powyższego przyjąć , że podpisując w grudniu 2012 roku akt notarialny – umowę o podział majątku wspólnego nie posiadała wiedzy o zadłużeniu męża . Informacje o zadłużeniu A. P. potwierdzili także świadkowie M. P. i P. P. chociaż wiedzę na temat zadłużenia ojca posiadali od swojej matki – pozwanej B. P. .

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka A. P. jakoby nie informował pozwanej o swojej złej kondycji finansowej wcześniej przed grudniem 2012 roku i „zbywał “ ją z udzieleniem odpowiedzi na temat sytuacji finansowej zaś pozwana nie domyślała się tego, że mąż popadł w tarapaty finansowe . Jednocześnie świadek A. P. podniósł, że wiedzę na temat jego zadłużenia pozwana powzięła z pisma , którego odbiór pokwitowała w listopadzie 2012 roku .

Sąd pominął dowód z zeznań świadka D. W. , która była zaprzyjaźniona z pozwaną , bywała w mieszkaniu stron jednakże nie posiadała wiedzy na temat sytuacji materialnej stron.

Sąd zważył co następuje :

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Przesłankami skargi pauliańskiej zgodnie z art. 527 k.c. są:

- 1) dokonanie przez dłużnika z osobą trzecią czynności prawnej, na skutek której osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową oraz doszło do pokrzywdzenia wierzycieli,
- 2) działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli,
- 3) wiedza lub możliwość (przy zachowaniu należytej staranności) dowiedzenia się o tym przez osobę trzecią.

Wskazane powyżej przesłanki spełnione być muszą łącznie, by móc skorzystać z roszczenia przewidzianego w tym przepisie uznania czynności za bezskuteczną (art. 527 § 1 k.c.).

Z kolei zgodnie z § 2 powołanego przepisu z pokrzywdzeniem wierzycieli mamy do czynienia wówczas, gdy wskutek czynności prawnej dłużnika stał się on niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Identyczne zapatrywanie wyrażono w orzecznictwie, przyjmując, że artykuł 527 § 2 k.c. pokrzywdzenie wierzyciela wiąże z niewypłacalnością dłużnika lub z powiększeniem stopnia jego niewypłacalności (por. wyrok SN z dnia 9 kwietnia 2002 r., III CKN 570/2000, niepubl.). Innymi słowy pokrzywdzenie wierzycieli jest następstwem niewypłacalności dłużnika, stąd dla wykazania pokrzywdzenia wierzycieli wystarczające jest wykazanie niewypłacalności dłużnika (zob. P. Machnikowski (w.) Kodeks..., s. 947).

Niewypłacalność może być skutkiem czynności dłużnika o charakterze nieodpłatnym, ale również odpłatnym.

Należy jednak podkreślić, iż pomiędzy niewypłacalnością dłużnika, a podjęciem przez niego czynności prawnej musi zachodzić związek przyczynowy, tzn. czynność podjęta przez dłużnika musi być jedną z przyczyn zaistniałej niewypłacalności. Ponadto niewypłacalność dłużnika musi istnieć zarówno w chwili dokonywania skarżonej czynności, jak też w momencie wyrokowania przez sąd - w rozumieniu art. 527 k.c.

Przesłanką skuteczności zaskarżenia czynności dłużnika jest to, aby spowodowała ona pokrzywdzenie wierzyciela. Pokrzywdzenie wierzyciela polega na tym, że jego wierzytelność nie może być realizowana i jej zrealizowanie w przyszłości jest również wątpliwe.

Przez niewypłacalność na tle art. 527 § 2 k.c. rozumie się aktualny brak możliwości wywiązania się dłużnika z zobowiązań finansowych. S. majątku dłużnika należy rozpatrywać przy uwzględnieniu zasad egzekucji świadczeń pieniężnych niewypłacalność zachodzi wówczas, gdy egzekucja prowadzona według przepisów kodeksu postępowania cywilnego nie mogłaby przynieść zaspokojenia wierzytelności, gdyż brak wystarczających do tego składników majątkowych. S. niewypłacalności nie uchyla istnienie w majątku dłużnika składników niepodlegających zajęciu oraz obciążonych prawami dającymi innym osobom pierwszeństwo zaspokojenia (zastaw, hipoteka) w takim stopniu, że pozostała wartość danego przedmiotu nie wystarczy na zaspokojenie skarżącego wierzyciela. (por. komentarz do Kodeksu Cywilnego pod red. E. Gniewek do art. 527).

Przepis art. 527 § 3 k.c. stanowi, że jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Zgodnie z utrwalonym zarówno w judykaturze, jak i piśmiennictwie poglądem przez pokrzywdzenie wierzyciela rozumie się rzeczywistą, a nie tylko potencjalną niewypłacalność dłużnika na skutek dokonania przez niego czynności prawnej bądź jego niewypłacalność w wyższym stopniu niż przed dokonaniem danej czynności (zob. m. in. M. Sychowicz, [w:] G. Bieniek, H. Ciepła, St. Dmowski, J. Gudowski, K. Kołakowski, M. Sychowicz, T. Wiśniewski i Cz. Żuławska, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, Warszawa 1996, 1.1, s. 508, teza 4 i 5).

Sąd Najwyższy przyjął również, że powództwo z akcji paulińskiej jest dopuszczalne także wtedy gdy mamy do czynienia z wierzytelnościami o charakterze publicznoprawnym.

Skarga paulińska w przypadku wierzytelności publicznoprawnych jest dopuszczalna ze względu na analogie między wierzytelnością cywilną, a publicznoprawną. (por. wyroki Sądu Najwyższego w sprawach o sygn. III CSK 57/2006, II CSK 227/10, II CSK 513/10)

W niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki skargi paulińskiej uzasadniające uwzględnienie roszczeń pozwu.

Czynność prawną – umowę podziału majątku wspólnego dotyczącą objętego ustawową wspólnością majątkową zawartą pomiędzy pozwaną B. P. a jej mężem A. P. w dniu 11.12.2012 r. w formie aktu notarialnego (repertorium A nr 539/2012) sporządzonego, przed notariuszem A. U. w Kancelarii Notarialnej przy ul. 19 stycznia 4 w B., na mocy której zbył na rzecz swojej żony B. P.: samodzielny lokal mieszkalny numer (...), położony w B. przy ulicy (...) o wartości 130.000,00 zł, dla której Sąd Rejonowy w Bełchatowie prowadzi księgę wieczystą Kw. Nr (...), połowę jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunkach OFE, samochód osobowy marki N. (...) o wartości 8.000 dokonano z pokrzywdzeniem powoda Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w B. będącego wierzycielem A. P.. Wskutek czynności prawnej A. P. wyzbył się jedynych składników majątku, z którego powód mógłby skutecznie zaspokoić swoją wierzytelność.

A. P. miał pełną świadomość działania z pokrzywdzeniem wierzyciela z zeznań pozwanej wynika, iż miała ona świadomość co do zadłużenia A. P..

W dniu podpisywania umowy o podział majątku wspólnego dłużnik oraz pozwana pozostawali w związku małżeńskim, korespondencja skierowana do zobowiązanego dotycząca zajęcia prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność z rachunku bankowego w (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w S. (zawiadomienie nr EA/721-1277-12194/12-Z1 z dnia 20.11.2012 r.) została odebrana w dniu 26.11.2012 r. przez żonę zobowiązanego. Bank poinformował, iż na rachunku bankowym dłużnika P. A. wystąpił zbieg egzekucji administracyjnej z sądową. Trudno w świetle powyższego przyjąć, że podpisując w grudniu 2012 roku akt notarialny – umowę o podział majątku wspólnego pozwana nie posiadała wiedzy o zadłużeniu męża. Informacje o zadłużeniu A. P. potwierdzili także świadkowie M. P. i P. P. chociaż wiedzę na temat zadłużenia ojca posiadali od swojej matki – pozwanej B. P..

Przyczyną zawarcia umowy o podział majątku wspólnego było zadłużenie A. P. i doprowadzenie w ten sposób do jego niewypłacalności. Dłużnik A. P. zaprzestał regulowania zobowiązań podatkowych, a po zawarciu umowy o podział majątku objętego wspólnością majątkową nie posiada już żadnego majątku, z którego skutecznie można byłoby dokonać egzekucji.

Należy też podnieść, że strony spornej umowy łączyły zażyłe relacje, pozostawały one wówczas w związku małżeńskim, który został rozwiązany wyrokiem rozwodowym wydanym w dniu 27 marca 2014 roku w sprawie sygn. akt I C 70/14 zaś dłużnik A. P., wyprowadził się od pozwanej w sierpniu 2013 roku.

W ocenie Sądu pomiędzy pozwaną, a dłużnikiem A. P. istniał stosunek bliskości w rozumieniu art.527 § 3 k.c. rodzący domniemanie, iż pozwana wiedziała, że A. P. działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, co więcej wiedzę taką posiadała na skutek odbioru korespondencji w listopadzie 2012 roku o zajęciu wierzytelności bankowych dłużnika. Trudno także przyjąć w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, że pozwana nie domyślała się iż dłużnik A. P. boryka się z problemami finansowymi.

Nie ulega wątpliwości, że dłużnik wiedział o ciężących wobec niego zobowiązaniach podatkowych oraz o toczącym się postępowaniu egzekucyjnym. W toku czynności egzekucyjnych dokonywano m.in. zajęcia jego rachunku bankowego. Wskazać należy, iż dłużnik był w pełni świadomy istnienia zadłużenia wobec Urzędu Skarbowego w B., albowiem wszystkie wierzytelności, których ochrony powód domaga się niniejszym pozwem wynikają ze złożonych przez powoda deklaracji podatkowych, w których deklarował on podatek do zapłaty, a następnie deklarowanych zobowiązań nie

uiszczał (okoliczność ta znajduje odzwierciedlenie w punkcie 30 tytułu wykonawczego, z którego wynika, iż podstawą należności jest deklaracja/zgłoszenie)

Mając na uwadze przytoczone powyżej okoliczności Sąd uznał, iż w przedmiotowej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki skargi pauliańskiej z art.527 § 1 i 2 k.c. dlatego też powództwo zostało uwzględnione.

Na podstawie art.102 k.p.c. Sąd nie obciążył pozwanej kosztami procesu , w tym opłatą sądową od pozwu od której uiszczenia powód z mocy ustawy jest zwolniony i kosztami zastępstwa procesowego na rzecz powoda z uwagi na wynik postępowania w sprawie .

O przyznaniu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu Sąd orzekł na podstawie przepisu § 6 pkt. 6 , § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. / 3.600 złotych – stawka minimalna przy wartości przedmiotu sporu 138.000 złotych + 23% VAT/

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

(...)